

לבער, (יב) [יב] אלא (לח) מבטלו בלבו ודיו: ט *תמיך שנתעפש (לט) קדם זמן אסורו ונפסל מאכילת הכלב, או ששרפו באש (מ) (קדם זמנו) ונתרף *עד שאינו ראוי לכלב, (מא) או שיתדו לשיבה (מב) וטח אותו בטיט, (מג) מתר לקימו בפסח: י (מד) דיו שהוא מבטל בשבר שעורים.

באר היטב

מעליע בקליחמין כמ"ש בי"ד ס"ט פ"ז, ועל ס"ק א. וקמב הפאר היטב אשר לפני: ויג' שתעמיד בפסח דרו"ק, ולא יבצתי למה: (יב) אלא מבטלו.

משנה ברורה

בנה שיתקצו במקום אחד. ומפל מקום בטול (ס): צריך לבלי עלמא, ואם לא בטל קדם זמן אסורו צריך לבער אחר-כך: (לח) מבטלו בלבו ודיו. דהוי (מ) בעיא בגמרא אם מצטרפין, ולכן בינו שפסל אחר-כך הוי לה ספקא ברפנן ואינו צריך לבדק: ט (לט) קדם זמן אסורו ונפסל וכו'. רוצה לומר, שנספסל מאכילת כלב (סה) קדם זמן אסורו, דאם קדם פסח לא נתקלקל רק מאכילת אדם, ובהרף הפסח נתקלקל ביותר עד שאינו ראוי לאכילת כלב, הנה חב לבער, פינן שבשעה שהגיע זמן חיוב הבעור הנה ראוי צדק לאכילת כלב: (מ) קדם זמנו. לאפוקי (ס) לאחר זמנו, לא נקע אסורו עד דשריף לה לזמרי: (מא) או שיתדו לשיבה וכו'. שהיה לו (ס) גוש עבה של חמץ, בין עשה קשה ובין פח, ויתדו לשיבה קדם פסח, ואף ודבעיה סלקו מתורה אכל ובטלו רק לזה, אפלו הכי כל זמן שלא טח בטיט לא מהני בטולו, וטח בטיט לחודה לא מהני כל זמן שלא יתדו לשיבה: (מב) וטח אותו בטיט. ובה מנהי (ס) אפלו לא נפסל החמץ מאכילה⁶⁶, והשעם, משום (סט) דבטלה על-ידי-האדם אכל, והנה מלשון המחבר משמע דצריך לטוח אותו מפל צד, אכל בגמרא איתא צ"ח פניה בטיט, ואולי דמפנש 'פניה' (ט) הנינו פני הכפתור-שאר מפל צד: (מג) מתר לקימו בפסח. והיא הדין דמתר (ע) בהנאה, אבל באכילה אסור (עג) מרובן עד אחר הפסח; ואף-על-גב דאכילה שאינה ראויה היא וקא נפסל לכל, מפל מקום פינן שהוא רוצה לאכל אסור דהא אחשבה⁶⁷. ונזקא בזה דאחשבה, (עג) אבל אם נפל ממילא חמץ זה שנספסל מאכילת כלב לתוך המאכל⁶⁸, אפלו רק ברבוי, אין לאסר לאכל אותו המאכל, והא חמץ זה הוא כעפרא בעלמא⁶⁹, ואלמוך"י שעושיין משמך-דגנים עם לחם קלוי קדם הפסח, (עד) אם ידוע לו שהלחם הזה קלוי כל-כף עד שאינו ראוי לאכילת כלב, מתר לקימו בפסח ולמכר לעבדיהם, אבל אסור לאכלה; (עו) ואם אינו ידוע לו, אסור אף לקימו ולהנות מפניו: י (מד) דיו שהוא מבטל וכו'. רוצה לומר, קדם

לחמור עלי מאי, ע"ש. ועין לקמן דין תמי ס"ק י"ב מ"ש שם על מ"ש בכה"ט משרת פ"ח. וכן סיון חוב פנינן שמיים מקמן שניהם: [יב] אלא מבטלו. עכ"ט. ועין

באר היטב

כפוס בגדים מבאר פן גם פטור פלש ראשונים לתפיר מטעם זה, והתקלקל שם גם דין הנדרות דבוקים משמע דהפל מטעם אחד, דבריר הפרי תנש. והנה טה שפדבק בוכי ספרים הנדרות בדבק של חמץ אף קדם פסח, לדעת ראשונה בנדאי מ"ר, דמתפוש בפר, וכנ"ל, ולדעת הש"ס מחמירין נפי יש לומר דמתר, דהא אין גפר החמץ מבחור. ומה שכתב התרומה הדין ג' דעת הש"ס מחמירין לעשות כלילה רכה, יש לומר דדוקא בחלונות כתב כן, כדי שיהא נבלע בין הסקרים ולא יבצקין מבחור, ובפרט לפי מה שכתב החק"י ע"ב דבין דעקרו הוא חמץ גקשה אינו אסור אלא בשנאה מבחור, ולא הוכיח התנאי שהיא קלילה רכה, וכן בסת"א גם לא הופיר הנאי זה, ע"כ שם. ובר מפל זה אפשר לומר דענינו אינו דומה לחלונות, דשם סופו עומד לגרר החמץ מן החלונות, וכן לענין נדרות דבוקים אפשר גם-כן שפירדים, מה שאין פן לענין פורכי ספרים דמבטח מבחור ונעשה לכתחלה על-מנת שישאר פך, אפשר דהוא כלל חמץ שנפלה עליו ספלת שהוא סמבצר: * חמץ שנתעפש וכו' ונפסל מאכילת כלב, ועי, דעת הרמב"ד דבשאר חב לבער אפלו א"כ נתעפש עד שנספסל מאכילת כלב, לדעת הרמב"ם אין לחלק בזה, ועין במגיד-משנה וקפי' משנה שהקריעו להלכה ג' דעת הרמב"ם וכן העתיק המגן-אברהם, ועין בקרי חדש והג"א שהביאו סדר לדברי הרמב"ד מתוספתא דביצה פרק א דאיתא שם דשאר נקרא משפסל לאכילת כלב, והפרי חדש הכריע מלח זה דהלכה כהרמב"ד. והנה לכאורה הוא תנאי גדולה על הרמב"ם מתוספתא זו, אכן לענין דעמי יש לומר, דהביא לה להרמב"ם וכל העומדים בשיטתו כמל שכתב הפוסק-משנה שם, דאף דחזקה הותרה לשאר אף שנספסל מאכילת כלב, הנינו כמאפסל מקמת המוצא, שנתחמץ כל-כף עד שאינו ראוי לאכילה אף לכלב, והשנים זה לא נחשב כעפר [ומי דכבר חמץ ששפכו בחיבו דבר חרף ביותר ואינו יכול לאכל מקמת חריפותו, דעבור זה לא יבטל ממנו שם אלו, אבל אם השאר נתקלקל כל-כף עד שאינו ראוי לכלב מקמת עפשו, שאף אם לא היה נחמץ כל-כף גם-כן לא היה ראוי לכלב מקמת שנתעפש ונפסד, שפיר יש לומר דהוה נחשב כעפר, והכו שכתב הר"ף דלכף אם נתעפש עד שנספסל מאכילת כלב אינו חב בעירו משום דהי כעפר, ועל-כן מה לי אם החמץ נעשה עפר או השאר נעשה עפר. ויביתר מזה מצאתי בקק"ף-משנה שם דפרק א מחמץ ומצה שכתב, דאף לדעת הרמב"ד אם נפסל השאר מאכילת כלב פטור על אכילתו, ואינו חב רק בבעורו משום דראוי לחמץ מה צוית אחרות. והנה הפריימגדים נטאר בצריך עיון על דבריו מתוספתא הנ"ל, ולפי דברינו הפ"ל יתא, דהיא דאינו ראוי לכלב מקמת עפשו לא חיבתו הותרה וכנ"ל, ורק לענין בעור סביבא לה להרמב"ד חת"כ. ואפלו אם נאמר דלא כקק"ף-משנה, אלא דלדברי הרמב"ד אין חלוק בין אכילה ובין בעור, לדברי הרמב"ם וסיעתו שפיר יש לומר סבא הנ"ל, דהיא דמקמת עפשו אינו ראוי השאר לכלב אינו חב בין באכילה ובין בעור: * עד שאינו ראוי לכלב. ואף-על-גב דבשאר אסורים

שער הציון

(ג) מן-דאברתם. ועין פריימגדים דענין דבוקים קאי: (ד) אחרונים: (סה) דעפרא בעלמא היא לא אפרין אלא-אסין אינו ראוי לאכילה כלב. כדמכתב מ"ר"ף לשי"ט זו, ואף שאחר-כך נתקלקל ביותר, זה לא מבער חיבו, וכמו שהספיקו הפוסקים דאם נתקלקל החמץ בחוף הפסח עד שאינו ראוי לכלב חב לבער: (ס) דין השארי פוסקים: (פ) בפגרא איתא פת-שאר שיתדו לשיבה, ובגמרא איתא פ"ש רב 'טח פניה בטיט', ופרש נש"י לתקנה לשיבה, והשעם מה דתרי בענין, יחוד לשיבה וגם טח פניה בשביל זה, וטח פניה לחוד לא מהני. והנה פ"ח הסקים דטח פניה לחוד גם-כן מהני, והוכיח זה מה דבצק שבסדקי הנמלים, ובאמת אינו ראוי, דנה משיב פתחו לשיבה דהניו לתשמיש, וכן מוכח בטור, עין שם, וגם מה שהביא דאנה טהא דחבנו הפוסקים דתני בערבות לטוח בטיט, הנהם על מצט הצצק לשמצא שם בנדאי מהני השיטה, דמתערב מצט הצצק עם טיט ותשיב עפרא בעלמא, מה שאין פן הקא בכפת-שאר שהוא עגול גדול - וכי משום ששח פניה שלמעלה בטיט יתבטל כל החמץ שמתחתיו, והלא יכול לגרר הטיט מלמעלה עם מעט הצצק שמתחתיו ושאר לו השאר נקי? וגם לדבריו, מאי מקשה הנמרא 'שה אין לא טח לא', לישני דטח מהני אפלו בלא יחוד לשיבה, ויחוד מהני בלא שח? אלא ודאי דטח בלא יחוד לא מהני. אחר-כך מצאתי ברבנו חננאל ובעטור שמשמע להיא כפרוש רש"י דבעינן תרויהו, דלא כב"ח: (סח) ואף דמשלחן-צדוק לא מוכח אלא כשלא נפסל החמץ שכתבו מאכילת כלב, אבל מלשון הרמב"ם שלא העתיק זה כלל סמוך לענין פת שענשה, אלא בסתמא 'פת-שאר שיתדו לשיבה', משמע דברבנו, וגם הגמרא קדשה לה לבצק שבסדקי צרכה, ושם נמי הלא לא מפסל כלל באכילה: (ע) ואף-על-גב דבעלמא אפלו בטול בהדיא וכתובה לצפרא לא מהני מרובן, הנה משום דלמא אחי למיכל, הכא לא שח זה דהא יתדו לשיבה וגם מאיס: (ע) וברש"י איתא שם 'ששח פניה לתקנה לשיבה', ט"ש דוק למעלה במקום המושב, אכן בקרן-תנאל איתא דלהרא"ש הנינו ט"ל צד, אבל אינו מוכח, ע"כ שם פרא"ש: (עג) פריימגדים: (עג) ט"ז. ונראה דהט"ז לא קאי רק על חמץ שנתעפש או ששרפו וכו' ולא על שיתדו לשיבה, דהחמץ שבפנים של הפסח הלא ראוי לאכילה, ורק לענין בעור פטוריה משום שבטלו⁶⁰: (עג) חק"י ע"ב ושי"א: (עד) דמגן-אברהם שהחמיר בפסקתו אינו אלא משום שאחר התרובה הנה ראוי ציון לאכילת כלב, אבל אם ידוע לו שהתרובה הנה ביותר עד שאינו ראוי לאכילת כלב גם הוא מודה: (עו) מכה מפיסקים:

הלכות פסח סימן תמב

ביאורים ומוספים

מאידך, דעת הגר"ש אלישיב (אשרי האיש ח"ג פנ"ח אות טז) שאף על פי שמעיקר הדין מותר להשתמש בהם בפסח, מ"מ משום חומרא דפסח ראוי שלא להשתמש בהם אלא אם כן יש להם הכשר לפסח.

וראה שם (אות טז), שגם לענין חומרי ניקוי המיועדים לניקוי הבית ואינם ראויים לאכילת כלב, דעת הגר"ש אלישיב שראוי להשתמש בפסח רק באלה שיש להם הכשר מיוחד לפסח. אולם קודם הפסח, דעתו שמותר לכתחילה לנקות את הדירה ואפילו את המטבח לשם פסח בחומרים אלו גם אם אין להם הכשר לפסח.

[משנ"ב ס"ק מז]

ואם עבר ולש בזהם בפסח אחר הגעלה, מותר.⁶⁴

64 ואף שאין משתמשים בערבות בדברים חמים, אף על פי כן צריך להגעילן, וכפי שכתב השו"ע לקמן (סי' תנא סי"ז). ובטעם הדבר כתב המשנ"ב שם (ס"ק צג), שהואיל ומשהים בהן את העיסות עד שיחמיצו, דינן בבית שאור שאסור להשתמש בו ללא הגעלה, הואיל ומשהים בו את השאור זמן רב (כמבואר בשו"ע שם (ס"ב) ובמשנ"ב שם (ס"ק קכו)).

[משנ"ב ס"ק נ]

בבליים שפניחין ביהן קמח.⁶⁵

65 כאן כתב הרמ"א ש"טוב לנהוג בכלים שמניחים בהם קמח כשם שנהגים בערבות, כלומר למוכרם לנכרי או לטוחם בטיט, ומשמע שאין זה מעיקר הדין אלא הנהגה טובה, והקשה השע"צ לקמן (סי' תנא ס"ק קיג) על מה שכתב הט"ז שם (ס"ק כ) שנהגים שלא להגעיל כלים שמניחים בהם קמח (וכתב השע"צ שם שמשמע שאף כדי להשהותם אין די בהגעלה), ומשמע שהוא מעיקר הדין. וראה מה כתב השע"צ שם, איך יש לנהוג למעשה.

[משנ"ב ס"ק מז]

עד שאינו ראוי לשתיה אף לבלב.⁶¹

61 והחז"ר כתב (ארו"ח סי' קטו ס"ק ח), שאפילו אם היה נפסל רק מאכילת אדם, לא היה בו איסור נראה מה שכתבנו בשמו לעיל (ס"ק ה ו-יב).

[משנ"ב שם]

ביין שלא נפסל השכר מאכילת קלב קדם זמנו.⁶²

62 ראה מה שכתבנו לעיל (ס"ק ט).

[משנ"ב ס"ק מה]

מה שאין בן בנה שהיא שלא בכונה אין קפידא.⁶³

63 כלומר שאין בונתו לאכול את הדיו, אלא לאחז את הקולמוס בפיו, כך ביאר הגר"צ קרליץ (חוט שני פסח פי"ז ס"ק ג עמ' צז), ולפי זה מותר לאחז את הקולמוס בפיו אף במויד, שהרי אין בונתו לאכול את הדיו, ומה שכתב המשנ"ב 'ולא חישינן' שמא ישכח ויתן קולמוסו לתוך פיו, היינו שלא איכפת לנו אם יכניס את הקולמוס לפיו [וכן מבואר בדברי התרומת הדשן (ח"א סי' קכט)] שהוא המקור לדין זה.

משום כך, משחת שיניים או מי פה שיש בהם חמץ שנפסל מאכילת כלב (ולדעת החז"ר המובאת לעיל אפילו אם רק נפסלו מאכילת אדם), דעת הגר"צ קרליץ (שם) שמותר להשתמש בהם בפסח, שכן אין המשתמש מתכוין לאכול אותם, אלא לשטוף את פיו ולפלוט אותם מיד לאחר השטיפה, וכן כתב בשו"ת אור לציון (ח"ג פ"ח תשובה ו).

וכן 'שפתון' שנשים מורחות לצבוע את שפתותיהן העשויו מחמץ שנפסל מאכילת כלב, כתב בשו"ת אור לציון (שם) שמותר למורחו על השפתיים, אף על פי שפעמים בשעת האכילה חלק מהצבע דבק באוכל, מ"מ הרי אינה מתכוונת לאכול.

באר הגולה טז

ע טור ק"שכ רבי
והיאל קשריש
פ רוקח

הלכות פסח סימן תמו

(מה) מותר (ג) לכתב בו: יא ערבות שלשין בהן חמין, (מו) אין לסמך על מה שרוחצים אותו בהמין וימקריין תחמין מהן, פי (מו) אי אפשר לנקרן שלא ישאר בהן בין הכל פזיות, והפלי מפרש; וצריך להגן במתנה לאינו יהודי (מה) עד לאחר הפסח או לטותן בטיט, (מט) והוא הדין (יד) לבצק שבכלי נסרים שאינו יכול להוציאו: הגה וטוב לעשות פן (ז) בכלים שפניחין בהם קמח כל השנה (מהרי"י) וכן (עו) בכלים שפניחים בהם פח כל השנה, ומפה שהיתה מנחת על (עז) שק קמח לא מהני לה נעור, (נב) וצריכה כביס כדי להשתמש עליה בפסח (מהרי"ל):

שערי תשובה

במנא סיך א לענין חצי שעור אם אסור כהית לענין כ"י, והשויה ח"צ סימן סו פ"ב דלמ"ד קשאין התפארותים דבוקים בפתיים כ"כ א"צ, י"ל דנזקא פאסירי אכילה גלי לן ק"א ד"בל חק"י דחצי שעור אסור כ"י, דטעמא דחיי לאצטרופי להוד לא מצי. א"צ י"ל דנזקא בעושה מעשה שמתשיבו לאותו חצי שעור, אבל בפחות מפינת מה שפניחו בביתו אינו כבצ"ו אינו עושה דבר שמתשיבו לא אקרין בה חיי לאצטרופי, ע"ש. והשגות אר"ה סוף סימן פא דמב בטעם הדבר, דבאסור אכילה אם אוכל מיה בכא"פ מצטרף וחייב עליה, נמצא מה שאכל תחלה באסור אכל למפרע, דהא איהו מצטרף בפעלים לשעור האכילה לחיוב, אבל לענין כ"י אפלי אם ישלים אחר זמן לבנות ועבר טכאן ודכפא, וכלי' דנזקא אצלו פחות מפינת ליכא אפיקא למפרע אפלו לבתר שהשלימו לבנות, וכיון ד"א שבו לאסור כ"י למפרע בשהיה ח"ש נה לא שפך טעמא דחיי לאצטרופי, ע"ש. והדברים צמיקים, כדבש מהוקים, ואלו ואלו ראינו. וכן השויה פ"י סימן טו שהאר"י ג"כ דענין זה אם שפך ח"ש לענין אסור כ"י:

באר היטב

ואם ארע שלא בשל חמין, תוב לבצר בכל פנא, ט"ו: (ג) לכתב. הדין שבש"ל איי בפסח אסור לכתב בו, כיון שלא נפסל מאכילת פלב קדם זמנו, ואם נפל דין או חמין שנפסל מאכילת פלב למאכל, אפלו ברבא בעלמא בטיל, ח"י: (ד) לבצק, וכן המנהג לעשות דפי מוליתא ועצים מגלגלין וכל המלים ששמשו בעשה, מהרי"ל. וכתב שכנח"ג: ונשי דידן מנקרין אותן היטב ומצניצין. ואפלו ערבך שלשין בה, נראה מ"ח דאינו אלא חמ"א, וערבות העשויות מתתיבה אחת ואין בה שום סדק, פשיטא דכ"ל לענין: (ט) בכלים, הינו סלים של נצרים: (טז) שק, פתב לכושי: אבל שקן עצמן לא סגי בעור וכוסיס, כתב א"י: היה שק חדש שנוקחין בו קמח דקסות, אם רוצים לכבסו ולחזור ולמן בו קמחא דפסח צריך להמיר התפירות וכל השלאים, וכך היה רורש וקני הפאון ז"ל, וצ"ע אם נהגו בו קמח בדיעבד בתוך הפסח בלי התיר התפירות אם יש להמיר אפלו באכילה, ובכ"ח ס"ס ת"ג התמיר אף בשק וכן שאין בו טלאים ותפירות, וקני ז"ל נהג להקל כמשמעות הש"ס, וכן שכנח"ג כתב שנהגו פן, ע"כ. וכתב מ"א: ולא מהני דתקה בעלפא, דאדורבה הכצק נדק בן, וצריך כביס פחמין נאפר ותיכיה. וטופא"ק דרך לשוחו לשקר, וצריך לסגור בהדר או לצשות מהצה לפניו, וכן ברבם, עמ"א סימן חסו סי"ג. וי"ל הכל לפי הקדיחה:

באר הלכה

כל שאינו ראוי לאכילת אדם מותר, שאני חמין שאפלו אינו ראוי לאכילה אדם, ראוי לחמין בו עשות אחרות כ"א בשם הר"ן:

משנה ברורה

זמן הפעור, והשעם, דעפצים ושאר דברים המרים שנתערב בו, בודאי פגמוהו להשקר עד שאינו ראוי לשתיה אף לקבלו, והך מותר לכתב בו בפועל, אבל אם בשל נכרי בפסח את הדין הנ"ל (עו) אסור לכתב בו, כיון שלא נפסל השכר מאכילת פלב קדם זמנו: (מה) מותר לכתב בו, ולא תישנין שמא ישפח ויתן קולמוסו לתוך פיו בדרך הסופרים, ותמין שנפסל מאכילת פלב הלא אסור פאכילה וכנ"ל, דזה דוקא פשאכלו בכונה ומשום דהוא אהשבה, מה שאין בן קנה שהוא שלא בכונה אין קבדא: (מ"א בשם תה"ד): יא (מו) אין לסמך וכו'. לא מקרי (עו) לענין להגדילין ולהשתמש בהן בפסח, דבונה אין צריך לצרופי פזיות, דהא אפלו ישאר משהו אסור, אלא מקרי לענין להצניען: (מז) אי אפשר לנקרן. לא דוקא, (עט) אלא רוצה לומר, דברכ הפעמים לא יוכל לנקרן פראוי, ולכן יש להחמיר משום חמ"א דחמין בכל פנאי. (עז) וכתבו האחרונים דהקא מקרי בערבות העשויות מנסרים גדולים שלשין בהם פח, שיש חריצין בין נטר לנטר ומצוי שם חמין, אבל ערבות קטנות העשויות מתתיבה אחת ואין בהם שום סדק, פשיטא דיוכל לנקרן כדי להצניען (פ) אבל לא להשתמש בהן בפסח, ואם עבר וקלש בהם בפסח אחר הגעלה, מהרי"ל: (מח) עד לאחר הפסח. לא שיאמרו לנכרי פן, אלא יתגם לו במתנה גמורה, אלא שאחר הפסח יכול לחרו ולטלם ממנו, וכמו שנתבאר בסימן תתמ: (מט) והוא הדין לבצק וכו'. וכתב מהרי"ל, דכן המנהג בדפי מוליתא ועצים מגלגלין וכל הכלים ששמשו בהם עשה, לטותן בטיט או למכר לנכרי. ולפי מה שפיתחו האחרונים הנ"ל, אם עשויות מתתיבה אחת, (פא) די קשמנקרן היטב ומצניען במקום צנוע: (ג) בכלים שפניחין בהן קמח: דשמה יש עליהם חשש חמין ונקנסו בין הסדקים: (גא) בכלים שפניחים בהם פח. הינו סלים של נצרים, מפני שיש בהם גמזות ואי אפשר לנקרן, (גב) ויש להטמין בהדר שאינו רגיל לילף שם: (נג) וצריכה כביס. הינו פבוס יפה פחמין נאפר ותיכיה [אחרונים]. וכן לקמן סימן הנג סעיף ו והמשנה ברורה שם:

שער הציון

(עו) החי'קלב בשם ר'רובי'הדקן: (עז) אחרונים: (עח) כ"ח וט"ו: (עט) גון'אכבהם ואלה רבה וקור'סיים: (פ) אלהה רבה, נראה שמקורו הוא מסימן תנא סעיף יז בהג"ה, דפתימת הדברים שם משמע דבכל פנאי אסור לענין קט"ו ובחוק'יעקב שם שהצתיקו דברי מבחי'וסף, שאי אפשר לנקרן ולנקותן יפה יפה שלא ישאר משהו חמין באיזה סדק שאינו נראה לעין]. אכן מדברי הרמ"א שם שפסם ידבר ודכפא לעיל סימן תמ"ב מוכח דגם כאן מקרי פזיות ענין שמבאר שם, ויכול קיים לענין להצניען לש לקמן על דברי הפנ'אכבהם וישא שפגלין בנטר אסור, אחר ששער הדין דצריך זה אינו אלא מצד חקרא, כמו שהסיקו בפה אחרונים: (פא) וכן כתב האלהה רבה בשם השו"ת'הגדולה, אך הוא לא חלק בין עשויות מתתיבה אחת או לא, ועל-פ'לפנים עשויות מתתיבה אחת יש לסמך להקל: (פב) פנ'אכבהם בשם מהרי"ו, והנה הפרי'מגדים פורש דבנה לחדו סגי אחר שניקרו היטב והנה בכלים אלו שיהא רק חשש פרוו בעלמא שימצא בו, מה שאין פן בערבות דיש חשש לצרופי פזיות, שם אינו מוציל השמנה לבדו, אבל מדברי החי'קלב ותמר'משה משמע דתרוהו בעי:

תרה"ם: 1 ט"ק.

